



---

NORASKOGS HEMBYGDSFÖRENINGENS  
VERKSAMHETSBERÄTTELSE  
FÖR 2018



## **HEMBYGDSFÖRENINGEN NORASKOGS VERKSAMHETSBERÄTTELSE FÖR ÅR 2018**

### **Styrelse och förtroendevalda**

Styrelsen har under året haft följande sammansättning:

Eva Järliden	Ordförande	Roger Thynell	Ledamot
Anders Håberger	Vice ordförande	Lars Liw	Ledamot
Linnea Hedkvist	Ledamot	Bernt Svanberg	Ledamot
Anders Lundgren	Ledamot	Marie J:son Lindh Nordenmalm	Ledamot
Ewa Turesson	Ledamot	Pamela Reynold	t.o.m. juni
Ulla Carlsson	Ledamot		

Revisorer: Christer Forsberg och Erik Lindberg

Revisorssuppleanter: Elna Jonsson och Marianne Thynell

Valberedning: Irene Håberger, sammankallande och Ylwa Källqvist-Liw.

Hembygdsföreningens representant i Stiftelsen Ingrid Göthlins Minne har varit Ture Österberg, som även tjänstgjort som stiftelsens intendent. Ulla Carlsson har varit suppleant i stiftelsen.

Föreningens representant i Stiftelsen Nora Järnvägmuseum och Veteranjärnväg (NJOV) har varit Peter Ljungné.

Ordförande Eva Järliden har under året haft möten dels med ordförande i Stiftelsen Ingrid Göthlins minne Marie-Louise Forsberg-Fransson och kommunens tjänsteman Lars Skoghäll samt med presidiet Stiftelsen Ingrid Göthlins minne i syfte att fastställa former för samarbete Hembygdsförening, Stiftelse och Nora kommun. Eva har varit vice ordförande i styrelsen för Örebro Läns Hembygdsförbund. Eva var föreningens representant vid förbundets årsstämma den 5 maj samt som förbundets ombud vid Sveriges Hembygdsförbunds riksstämma i Kalmar den 25-27 maj.

Under verksamhetsåret har Irene Håberger mot arvode fungerat som föreningens sekreterare och kassör. Irene har också varit redaktör för föreningens hemsida. Hemsidan har ändrats och fått en ny layout under året.

Hembygdsföreningen har under året haft 10 protokollförda sammanträden. Hembygdsföreningen hade vid årets slut 124 betalande medlemmar samt 54 familjemedlemmar. Det är en ökning med totalt 4 + 7 medlemmar från föregående verksamhetsår.

### **Ekonomi**

Ekonomi är fortfarande god tack vare Ivan Rehnfeldt donationen som Hembygdsföreningen Noraskog fick på 70-talet. Se separat resultat och balansräkning.

## Årsmöte

Årsmötet ägde rum den 1 mars i Konsthallen, Nora Bibliotek. Efter förhandlingarna avtackades fem avgående ledamöter med varsin bok. Därefter bjöd Hembygdsföreningen på kaffe/te med smörgås och äppelkaka. Efter pausen lämnades ord och bild över till Anders Lundgren och Fredrik Styrfeldt, Noraskogs Antik & Byggnadsvård. De presenterade sin verksamhet och talade om hållbara färger med kulturhistoriskt värde. Ett intressant och uppskattat föredrag som lockade många externa åhörare förutom årsmötets 25 deltagare.

## Verksamhet och aktiviteter under året

Samordning och ansvar för olika aktiviteter som skett under året har fördelats bland styrelsens medlemmar i arbetsgrupper:

Vagnslidret: Bernt Svanberg, Roger Thynell och Lars Liw

Gäster, studiebesök och guidning: Ulla Carlsson, Eva Järliden och Anders Håberger

Program, resor och utflykter: Ewa Turesson och Irene Håberger

Norabilder: Bernt Svanberg, Anders Håberger och Eva Järliden

Julspel: Marie J:son Lindh Nordenmalm och Eva Järliden

Kommunens Bygderåd: Bernt Svanberg och Roger Thynell

Kulturhistoriska byggnader och byggnadsvård: Anders Lundgren, Anders Håberger och Roger Thynell

Nora Släktforskarförening: Linnea Hedkvist är hembygdsföreningens kontakt och länk för ett ökat samarbete.

Utöver styrelsemedlemmar har flera av hembygdsföreningens övriga medlemmar bistått på olika sätt för aktivitetens genomförande. Ett engagemang och en hjälp som inte nog kan uppskattas.



### Vagnslidret

Vagnslidret har varit öppet varje dag under perioden 19 maj till 2 september. Årets tillfälliga utställning var ett inlägg i pågående debatt om rivning av dammar.

Med bild och text visades Rune Bergstedts kunskapsfyllda material om järnhanterings historia, om Järle stad, Jerle kanal och dammar.

Öppethållandet av Vagnslidret har varit en angelägenhet för föreningen och styrelsens medlemmar har hjälpts åt att hålla öppet. Besöksantalet - som uppskattas genom namnen i gästboken - tycks vara ungefär det samma som föregående år. Även detta år visar gästboken flera besök från andra hembygdsföreningar och grupper med kulturhistoriska intressen. Många positiva kommentarer om utställningen finns att läsa. Arbetsgruppen för vagnslidret har påbörjat arbetet för såväl nya permanenta, som tillfälliga utställningar.

### Pigkammaren

Arbete med Pigkammaren och genomgång av allt material som finns där har äntligen påbörjats. Föreningens årsskrifter, olika tidsdokument och handlingar av kulturhistoriskt värde sorteras för att lättare kunna ses och vara tillgängliga för den som är intresserad och vill studera Norabygdens historia. Med tanke på det begränsade utrymmet som föreningen disponerar har en del skänkts till föreningens lotteri, bland annat en Bergslags ljusstake samt några numrerade litografier av Arne Haglund.

## Åkaregården

I maj höll Helena och Peter Ljungné, ägare av Åkaregården, ett föredrag om gården, dess historia och arbetet med att återställa gården till en stadsgård typisk för bebyggelsemiljön i svenska småstäder från 1700- och 1800-talet. Gårdsstrukturen med bostadshus mot gatan, ekonomibyggnader och enklare bostäder med ingång från gården är bevarad i oförändrat skick.



## Årets Byggnadvårdspris

Hembygsföreningen Noraskogs Byggnadvårdspris 2018 gick till Stora Hälltorp, Marita Wirén och Thomas Mannhus. Motiveringen till årets pris: "På gården Stora Hälltorp har Marita och Thomas förvaltat och skapt en kulturmiljö med rätta, sunda material och byggnadvårdsmetoder in i minsta detalj från det handslagna återvunna golvteget till den återuppsatta välling-klockstapel. Boningshuset är uppfört som en bergsmansgård där handhyvlade golvplank, bergslagskaminer och schablonmålningar i äggoljetempera sätter tonen. I trädgården finner vi en stor gammal örtagård. Utsikten ner mot Fåsjön är återskapad genom en varsam gallring av skogen. Helhetsintrycket är mycket harmoniskt och man märker att Marita och Thomas har lagt mycket möda på att skapa en genuin bergslagsmiljö."



## Hembygsresa - lär känna din granne

I samband med jubileumsåret Tillsammans 750 år erbjöds invånarna i Lindesberg och Nora att lära känna sin grannstad. Den 3 augusti ansvarade Linde Fornminnes- och hembygsförening för en guidad tur genom Lindesberg och stadsvandring i miniatyrmodellen över Lindesberg. Dagen därpå var det Noraskogs hembygsförenings tur att guida ett 30-tal besökare genom den kulturhistoria som byggnader och gårdar runt torget kan berätta. Besöket fortsatte med besök i Vagnslidret och avslutades i Göthlinska gården med guidning av familjen Göthlins hem.





### Besök av Glava hembygdsförening

I slutet av augusti kom Glava hembygdsförening på besök. Även det besöket startade med en guidad stadsvandring. Vagnslidrets utställning om Norabygdens historia och järnhanteringen genom tiderna väckte stort intresse. Så även visningen av det Göthlinska borgarhemmet.

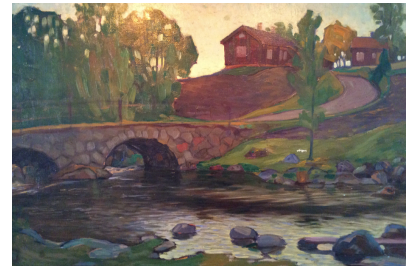
### Arkivens dag

Årets tema för Arkivens dag den 9 november var fest och glädje. Hembygdsföreningen medverkade med Elna Jansson som visade gamla fotografier från föreningens bildarkiv.



### Norabilder

Som en del i firandet av jubileumsåret och Noras 375 år inbjöds kommunens invånare att låna ut konstverk med Noramotiv. Intresset blev över förväntan och den 24 november öppnade hembygdsföreningen med Berit Bergman som curator, utställningen med 100 Norabilder. Sandbergs bosättningsaffär erbjöd sin utställningslokal, vilket visade sig vara den perfekta lokalen för mingel och möten med personer och konst från Norabygden. Vernissagedagen besöktes av dryga 100-talet personer och intresset var fortsatt stort hela utställningsmånaden december.



### Familjen Göthlins julgäster - Julspel 2018

Första helgen i december var det dags för julspel i familjen Göthlins borgarhem. Engqvists karameller, dvs. Annelena Schöllin, Eva Haldert, Marie J:son Lindh Nordenmalm och Yvonne Sjögren, bjöd in till ett julspel där familjen Göthlins julgäster kom på besök.



En av besökarna var bergsman Anders Larsson från Siggebohyttan. En roll som hembygdsföreningens vice ordförande, Anders Håberger spelade. De fyra planerade föreställningarna blev genast fullsatta varför det även detta år blev en extra föreställning, också den fullsatt.

Julspelet, som arrangeras för andra året i rad, är ett samarrangemang mellan Engqvists karameller, Stiftelsen Ingrid Göthlins minne och hembygdsföreningen.

#### **Familjen i Göthlinska gården - Örebro hembygdsförbunds årsbok 2018**

Med stolthet kan Noraskogs hembygdsförening berätta att 2017 års julgåva till föreningens medlemmar, Familjen i Göthlinska gården, blev Örebro hembygdsförbunds val av årsbok till länets alla hembygdsföreningar och medlemmar. Hembygdsförbundet valde också att nominera boken till Sverige hembygdsförbunds årsbok, men där nådde vi inte ända fram till utnämning.

#### **Kvarteret Fisken - Årets hembygdsskrift**

Under en lång följd av år har hembygdsforskaren mm Lars Ove Pettersson ägnat större delen av sin fritid åt att samla in och sammanställa uppgifter om Nora Stads historia från 1600-talet till våra dagar. Hembygdsföreningen Noraskog har tidigare utifrån Lars Oves material sammanställt skrifter om fyra norakvarter, kvarteret Pelikan 2006, Mars 2007, Svanen 2008 och Venus 2009. Efter några års uppehåll är det nu dags för ytterligare ett norakvarter, nämligen kvarteret Fisken öster om Nora torg.

Anders Håberger har bearbetat och sammanställt Lars Oves grundmaterial till en skrift som beskriver hus, gårdar och boende i kvarteret över tid från stadens tillblivelse på 1600-talet och fram till vår tid. Skriften är årets julgåva till hembygdsföreningens medlemmar.

#### **Till minne**

Efter en kort tids sjukdom avled Lars-Ove Pettersson i juli 2018. Lars-Ove var under många år på olika sätt engagerad i föreninge. Han var också föreningens representant i Stiftelsens Ingrid Göthlins Minne under 20 år.

Allt material som Lars-Ove har samlat, sammanställt och bearbetat finns nu på kommunens arkiv och är tillgängligt för framtida studier och vidare bearbetning.

Nora i mars 2019

*Eva Järliden*

*Anders Håberger*

*Ewa Turesson*

*Roger Thynell*

*Ulla Carlsson*

*Lars Liw*

*Marie J:son Lindh Nordenmalm*

*Bernt Svanberg*

*Anders Lundgren*

*Linnéa Hedkvist*